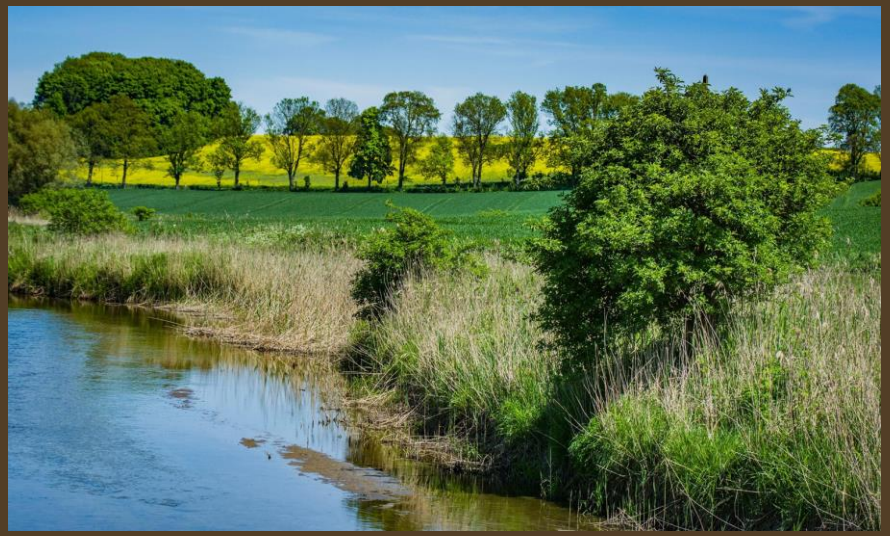
ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

fdpa Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

WARSZTATY DLA UCZNIÓW

realizowane w ramach projektu
„Zrównoważone rolnictwo w służbie bioróżnorodności”

Moszczenica/Barkowice, MAJ 2019

WWW.FDPA.ORG.PL/BIORÓŻNORODNOŚĆ

Różnorodność obszarów wiejskich oraz czynniki ją determinujące

Hieronim Andrzejewski
Zespół Parków Krajobrazowych
Województwa Łódzkiego
www.parkilodzkie.pl

23-24, 30-31.05.2019

Parki krajobrazowe województwa łódzkiego

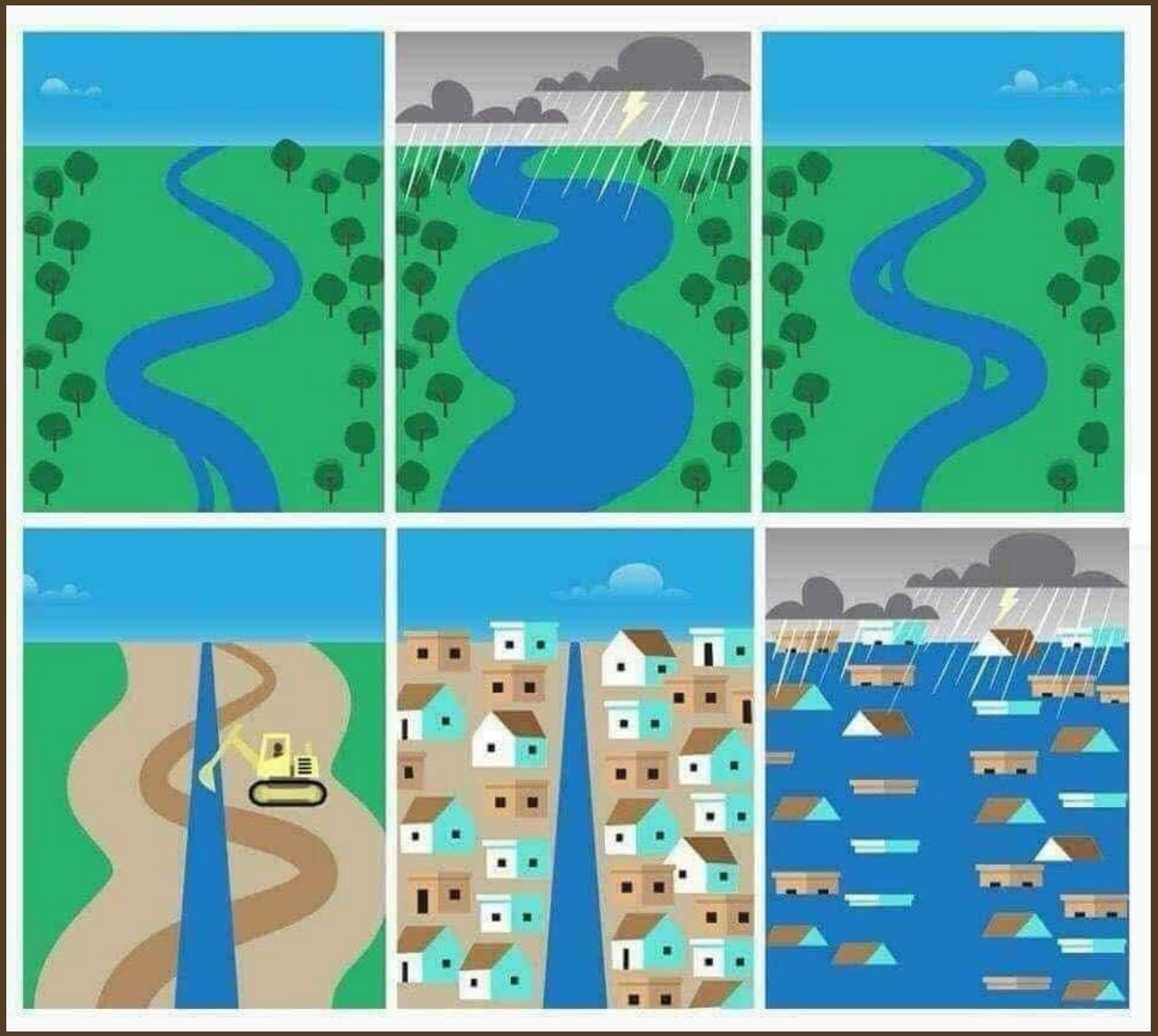
ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Wezbrania i powodzie

Jak się przygotować na zdarzenia nieprzewidywalne?

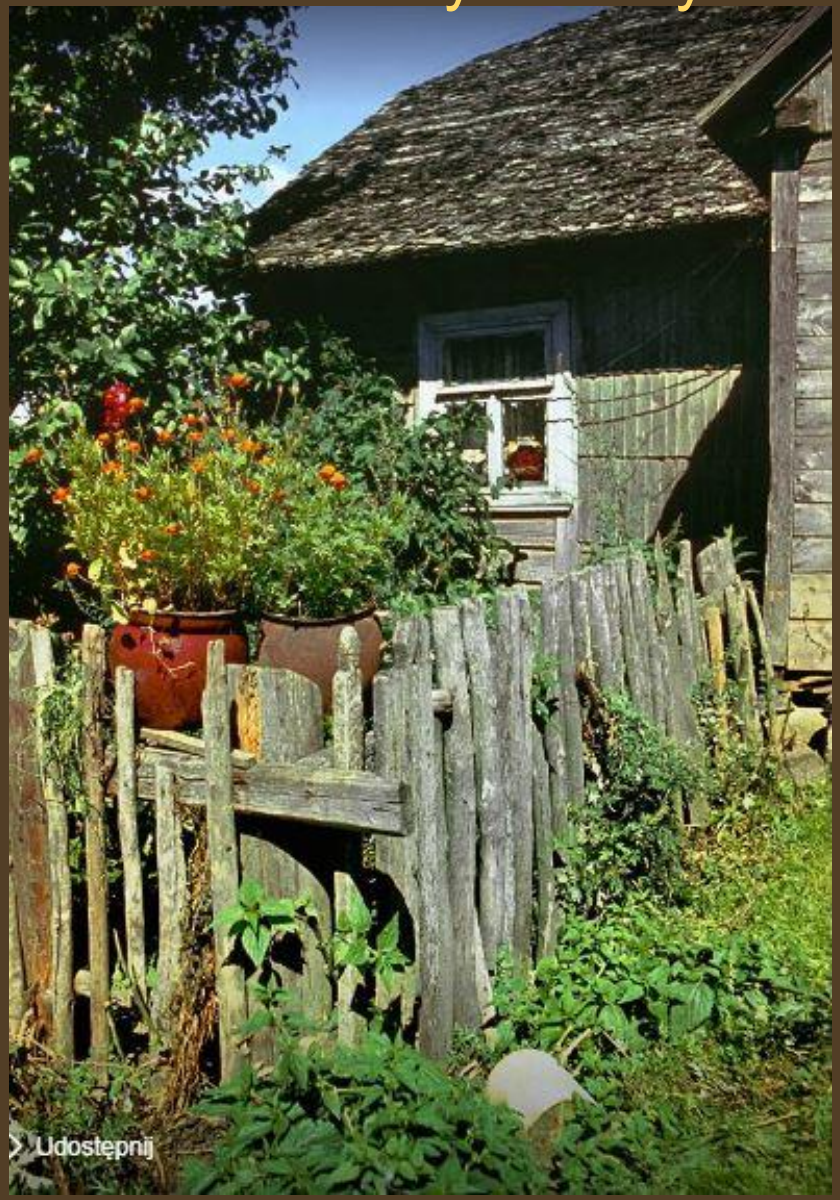

?

?

Romantyczne wyobrażenie o wsi …

[fot. Adam Nowicki]

©Agencja Gazeta

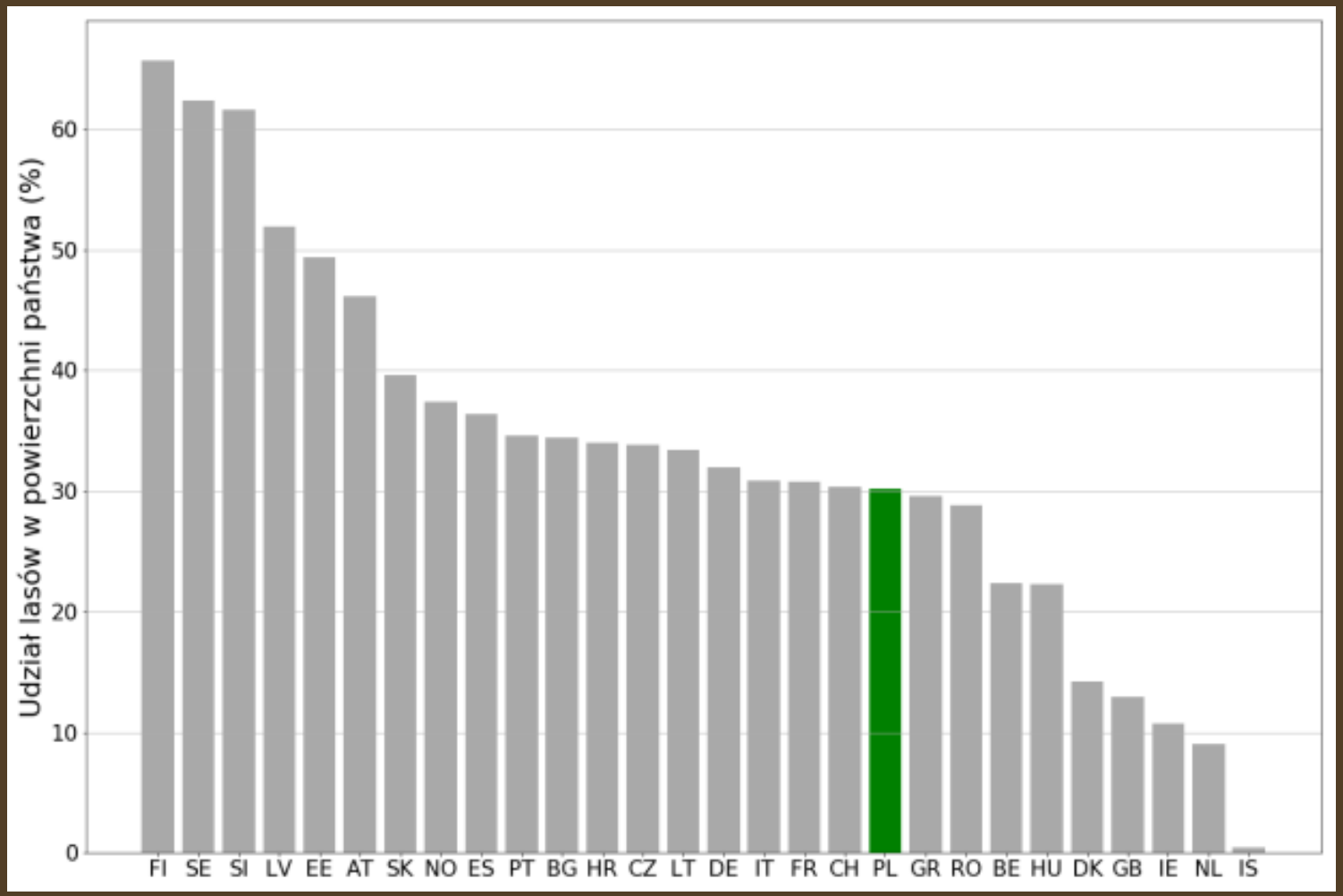

Znaczenie obszarów rolnych dla ochrony przyrody

	Afryka	Europa	Azja	Ameryka Pn.	Ameryka Pd.	Australia i Oceania
grunty orne i sady	169	122	428	265	89	49
plantacje	19	14	40	7	14	2
użytki zielone	853	80	800	362	495	428
lasy	761	158	536	855	846	200
pozostałe grunty i wody	1162	98	875	1138	308	166

- powierzchnia użytków rolnych na świecie wynosi 4.868 mln ha (1992) (pow. lądów ok. 14.299 mln ha),
- w Polsce – 18,87 mln ha (pow. Polski 31 mln ha)

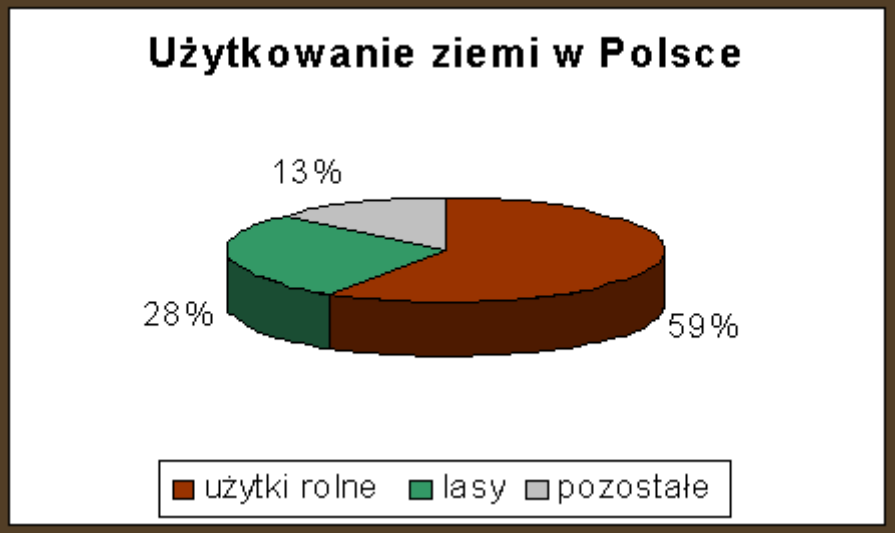

Udział lasów w powierzchni państwa (%)
0
10
20
30
40
50
60
FI SE SI LV EE AT SK NO ES PT BG HR CZ LT DE IT FR CH PL GR RO BE HU DK GB IE NL IS

Polska krajem rolniczym

Znaczenie obszarów rolnych dla ochrony przyrody w Polsce

- Użytkowanie ziemi w Polsce:
- **użytki rolne 60,3%**
  - grunty orne 44,5%
  - łąki 7,3%
  - pastwiska 5,2%
  - sady 0,9%
- lasy 30,6%
- nieużytki 1,5%

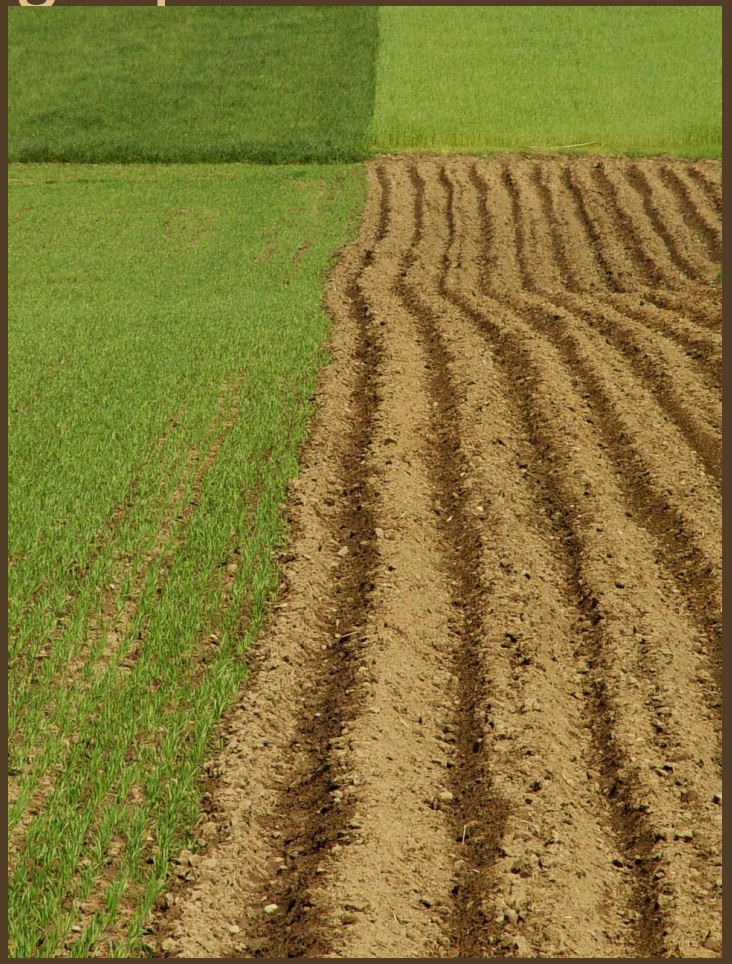
dominujące w krajobrazie
tereny rolnicze

Gospodarka leśna vs gospodarka rolna

- cykliczność
- trwałość
- stabilność/odporność
- poziom ingerencji

- możliwości regeneracji
- skutki zaniechania
- wpływ na środowisko zewnętrzne

Sukcesja na porzuconych polach prowadzi do powstania lasu..

Rolnictwo – dynamiczne zmiany

[fot. Zygmunt Szczotkowski]

Wybrane aspekty zmian i ich wpływ na stan środowiska i ochronę przyrody

- chemizacja (gdzie są granice?)
- zmiana struktury upraw
- nowe wypiera stare (z wszystkimi konsekwencjami)

Chemia w rolnictwie

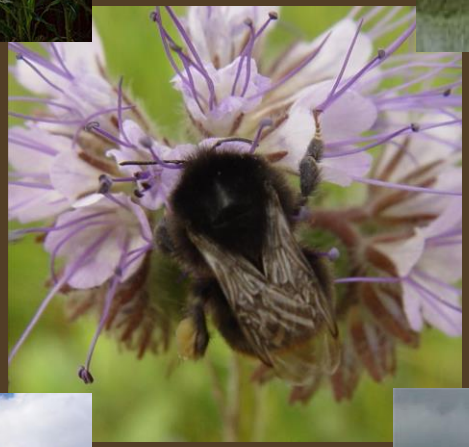

Fakty (wybrane)

- Rolnicy (i sadownicy) w Polsce dysponują: 560 tys. opryskiwaczy polowych oraz około 50 tys. opryskiwaczy sadowych (1 opryskiwacz polowy przypada na 40 ha użytków rolnych)
- Wydajność nowoczesnego opryskiwacza („zwykłego”, o szerokości belki roboczej 15 m) to 4-10 ha/godz.; są na rynku opryskiwacze o szerokości belki roboczej 18-20 m, maksymalnie nawet 36 m!; samojezdne opryskiwacze mają wydajność nawet 300 ha/dzień
- Opryskiwacze (będące w posiadaniu polskich rolników i sadowników) dają możliwość, aby w ciągu jednego dnia dwukrotnie dokonać oprysku wszystkich pól w Polsce (560.000 x 10ha/h x 8 h ~ 56 mln ha)

agrifac

DAMMANN

NAJLEPSZE ZAMGŁAWIACZE

Chemia na wszystko …

- *„Najczęściej zalecaną metodą zwalczania ślimaków jest stosowanie przynęcających granulowanych moluskocydów zawierających metaldehyd (Glanzit 06 GB, Snacol 05 GB, Ślimax 04 GB) lub metiokarb (Mesurol Alimax 02 RB).*
- *Jednak skuteczność tych środków jest często niezadowalająca, a ich obecność na polu może mieć niekorzystny wpływ na zwierzęta niebędące obiektem zwalczania.*
- *Metaldehyd i metiokarb mogą niekiedy powodować zatrucia kręgowców, a metiokarb jest także toksyczny dla pożytecznych bezkręgowców, takich jak dżdżownice i chrząszcze biegaczowate.”*

na ślimaki (i nie tylko …)

Łącznie od 1974 do 2014 r. ziemię spryskano łącznie 8,5 mld kg czystego glifosatu, z czego aż 6 mld w ostatniej dekadzie.

„Całkowita objętość glifosatu zastosowana w 2014 r. była wystarczająca, by spryskać od 22 do 30 proc. globalnie użytkowanych terenów uprawnych. Żaden herbicyd w historii nie był stosowany tak szeroko”

Niektóre gatunki szarłatów (*Amaranthus*), komos (*Chenopodium*) czy łobod (*Atriplex*) zaczęły świetnie sobie radzić na polach spryskiwanych glifosatem. Nie szkodziło im nawet ponaddwudziestokrotne zwiększanie dawek. Pola zmodyfikowanych genetycznie soi, kukurydzy i bawełny pokryły się łanami superchwastów.

Roślinność po zastosowaniu herbicydu.

nawłoć kanadyjska - odporna na herbicycdy

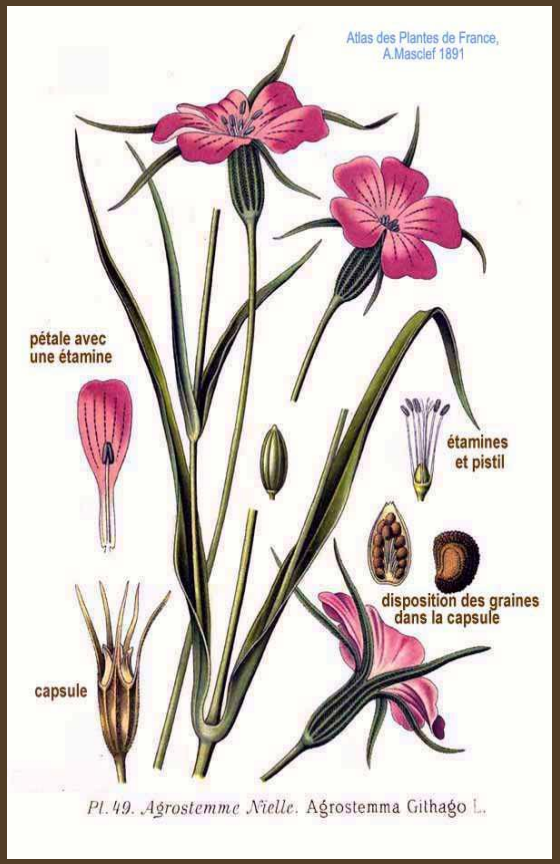
„twardziel” - skrzyp polny

fiołek trójbarwny

głodek drobny

kąkol polny

„przegrani”

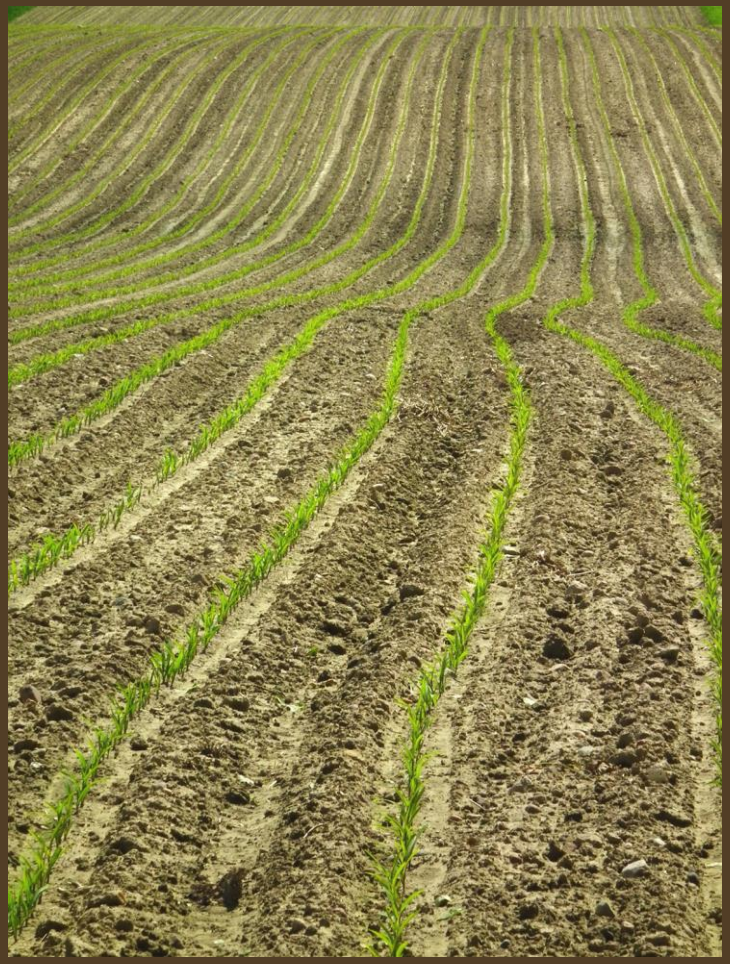
...w samo południe (25.05.2019)

Zmiana struktury upraw – „triumfalny marsz kukurydzy”

- W 2018 roku uprawiano w Polsce kukurydzę na powierzchni ponad 1.200.000 ha w (zarówno kiszonkowej, jak i na ziarno)
- w 2000 r. 150.000 ha, w 2013 - 614.000 ha
- Plony kukurydzy uprawianej na ziarno szacuje się na 8 t/ha,

siejemy kukurydzę jak kraj
długi i szeroki

w Wielkopolsce są obszary, na których pola kukurydzy rozciągają się na powierzchni dziesiątków hektarów

„sterylne” uprawy

- przyspieszone wymywanie
- erozja

zmniejszanie powierzchni uprawy ziemniaków

- pomiędzy 2000 i 2010 nastąpiło zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków z 0,8 mln ha do niespełna 0,4 mln ha (o 51,8%) [w 2013 roku 350 tys ha], w 2017 r. powierzchnia uprawy: 330 tys. ha
- w 2000 r. zbierano 24 mln ton ziemniaków rocznie, obecnie (2017) – 9 mln ton

Tradycyjna gospodarka łąkarska

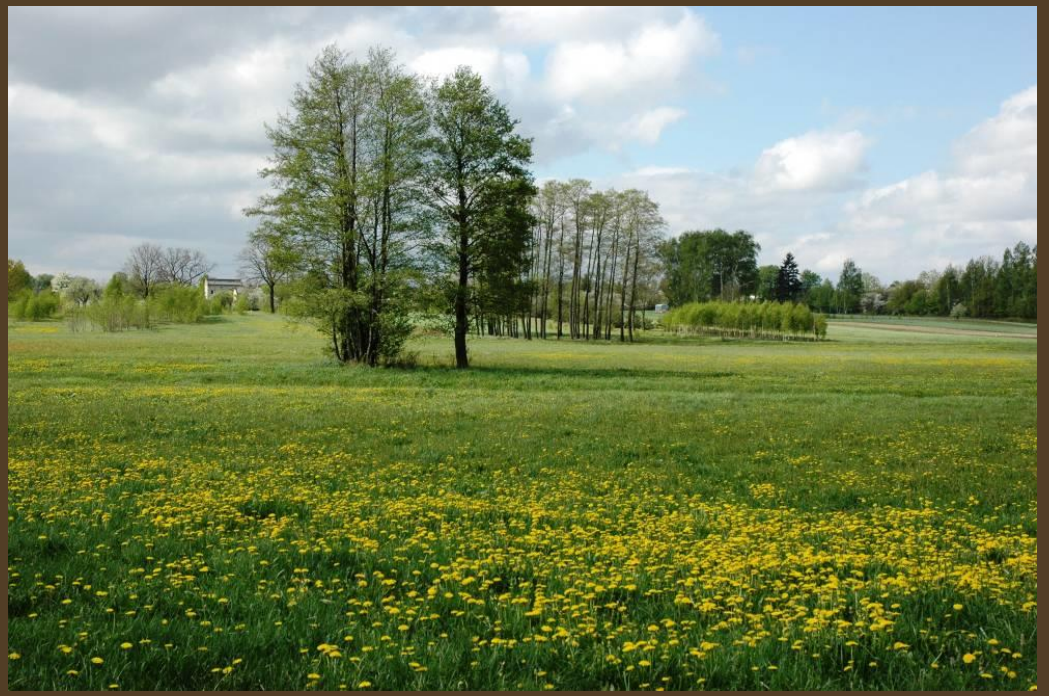

Bogate w gatunki, wielobarwne łąki naturalne ...

Nowoczesna technologia zbioru i przechowywania powoduje ubożenie łąk

0:09 / 0:32

chaber łąkowy

ostrożeń polny

szelężnik większy

Zanikanie miedz śródpolnych

dopłaty do rzeczywistej powierzchni w uprawie

źródło: www.ptaki.info

Skowronek - gatunek coraz bardziej zagrożony.

Wiejska zagroda

dawniej

i dziś

.. czy zagrożone?

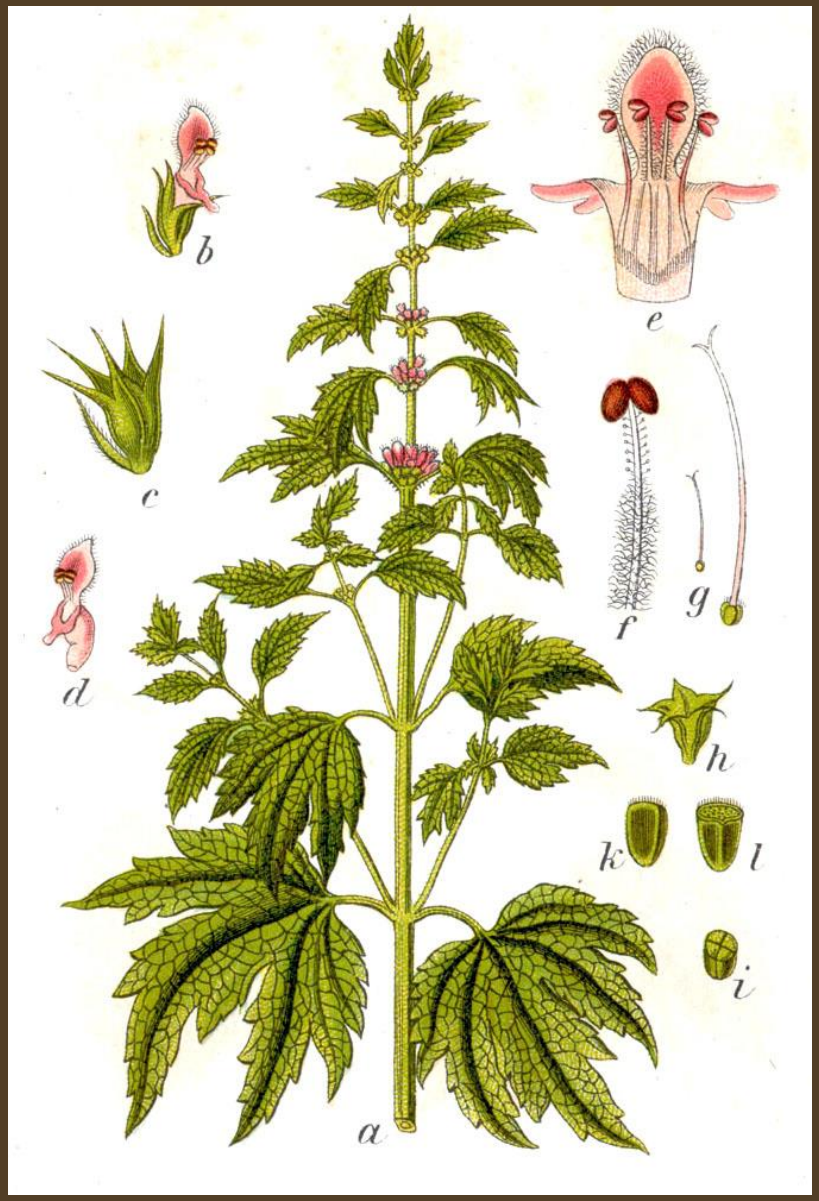
pokrzywa żegawka

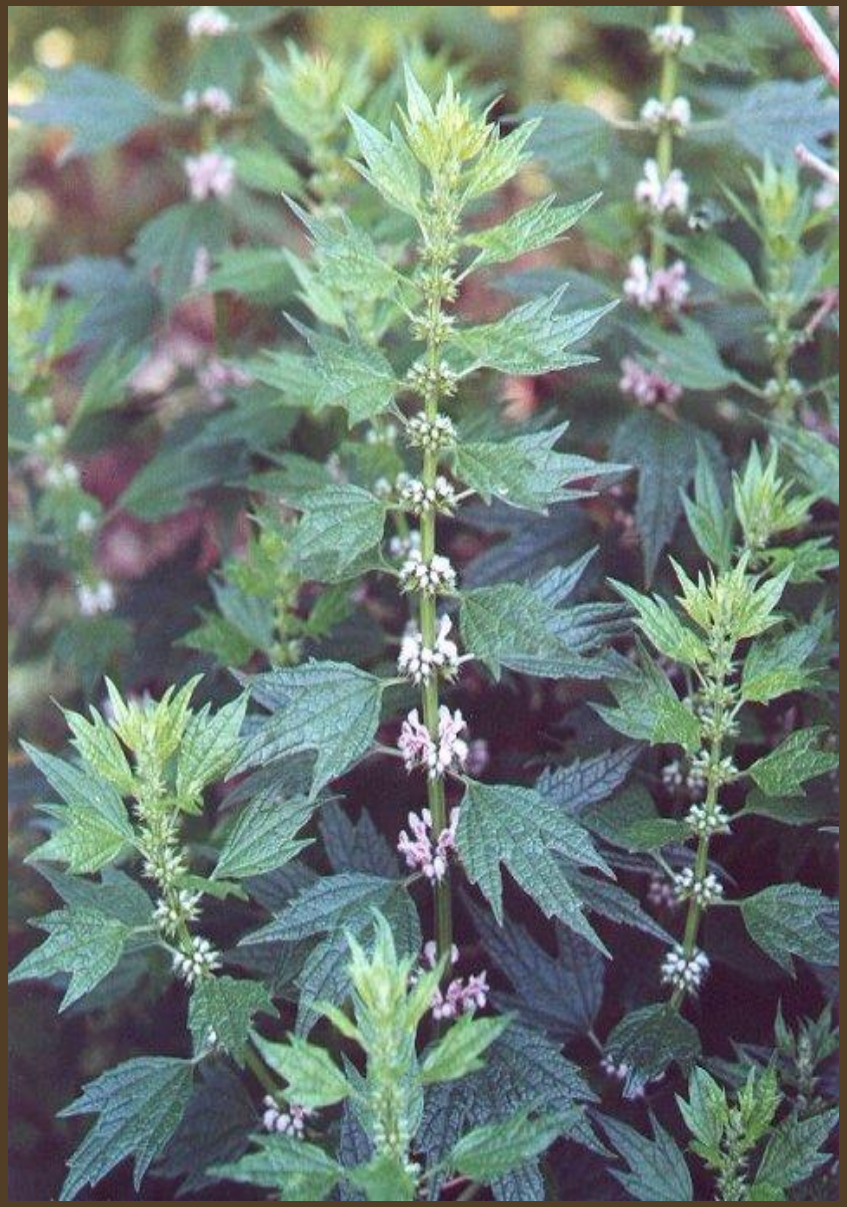

rumian bezpromieniowy

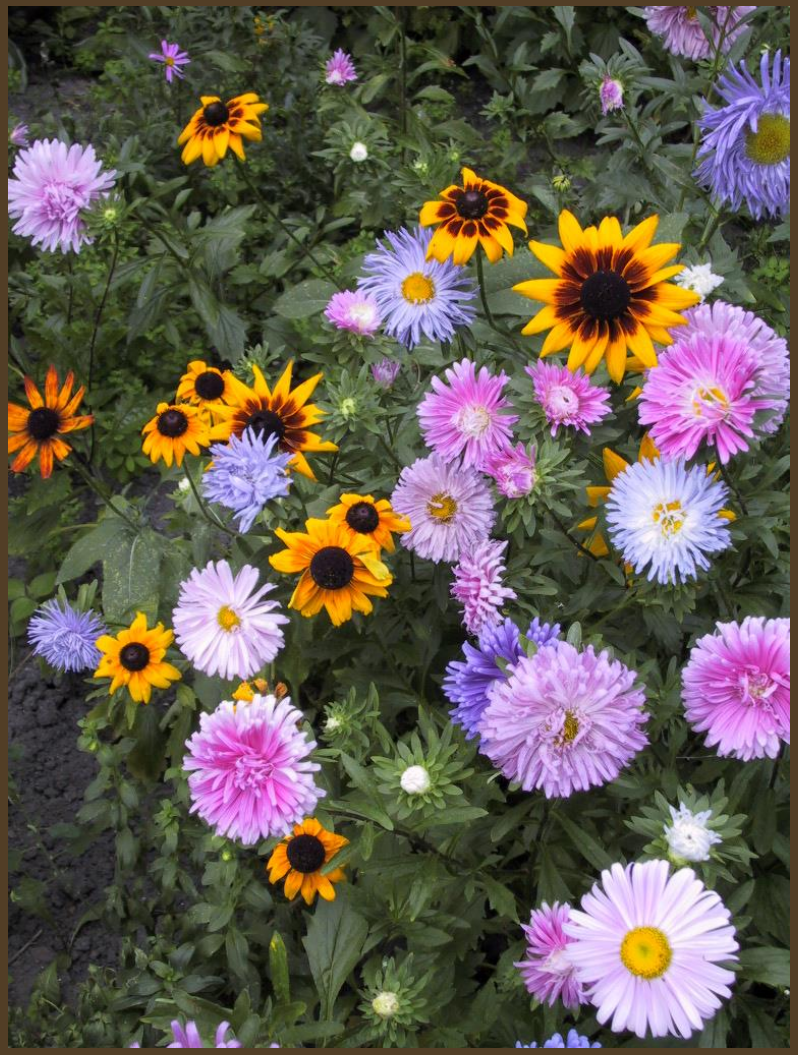

ślaz zaniedbany

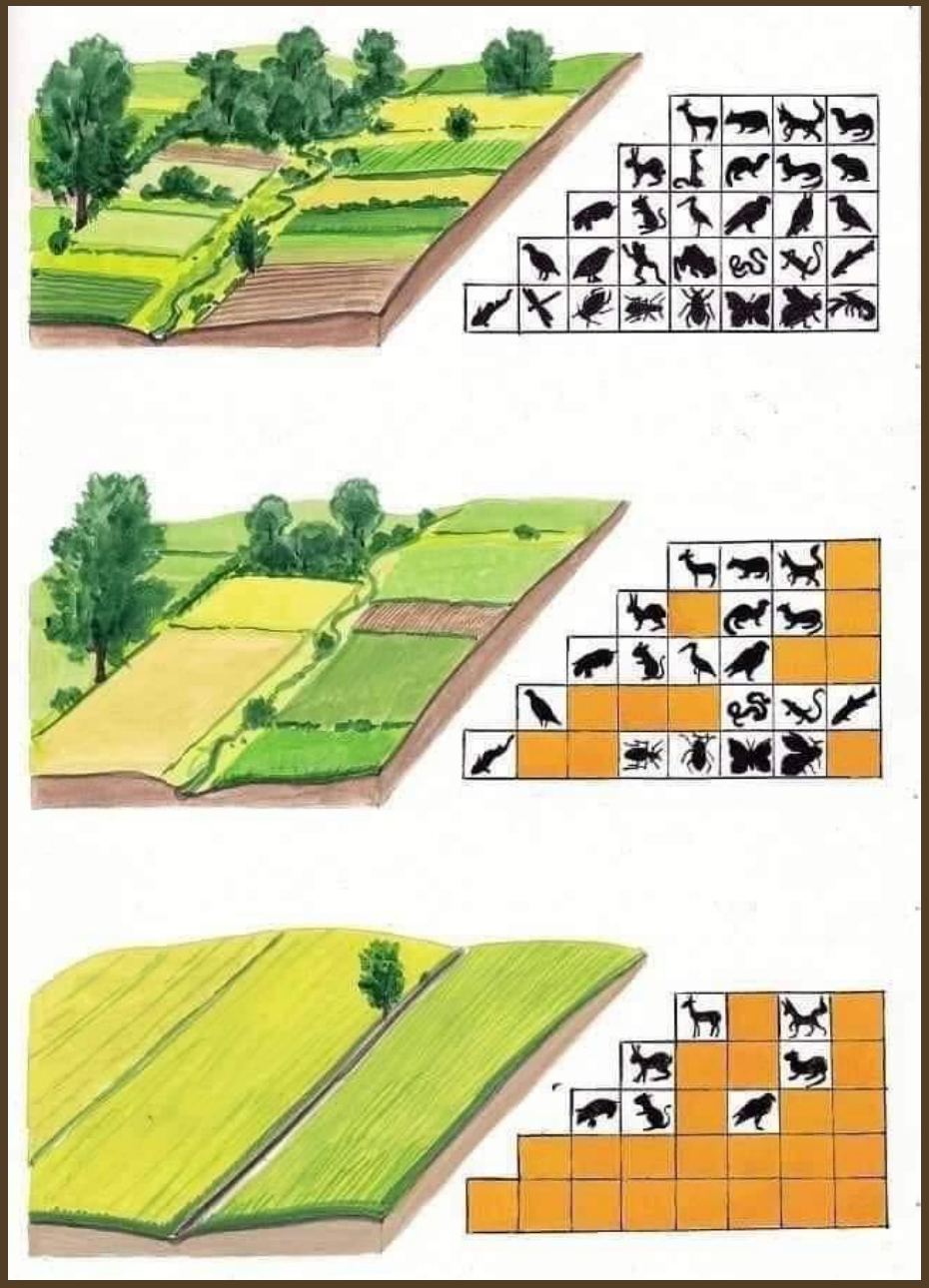

serdecznik pospolity – coraz rzadszy

przydomowe ogrody

kąkol polny - zagrożony gatunek segetalny

Dziękuję za uwagę